

BRONNEN :

- "Kandinsky und ich" Nina Kandinsky
1976 Kindler Verslag - München
- "Ensor : een zelfportret"
Gisèle Ollinger-Zinque
1976 Laconti, Brussel

(Met toestemming van de auteur overgenomen uit "Dietsche Warande in Belfort", juni 1979, p. 380-382).

EEN KORTE BESCHRIJVING VAN LEVEN EN WERKEN VAN ABRAHAM HANS, VLAAMS SCHRIJFWONDER

"Abraham Hans (1882-1939), deze uitzonderlijke volks- en jeugdschrijver, leerde als een tweede Conscience zijn volk lezen. In de periode tussen de twee wereldoorlogen was hij Vlaanderens meest geliefde volksschrijver. Maar zijn schoonste lauweren oogstte hij als onze eerste belangrijke jeugdschrijver, als uitgever van de "Kinderbibliotheek", die uitgroeide tot een monument van onschatbare waarde. De boekjes van A. Hans blijven een onvervangbare schakel in de evolutie van de jeugdlectuur in onze gewesten. De ongewone werkkraft en literaire vruchtbaarheid die hij betuigde maakten van hem een Vlaams schrijfwonder". Aldus Jan Marchau, die een vrij uitvoerig artikel wijdt aan de persoon en het werk, onder de titel : "Vlaams schrijfwonder. Waarde en waarden van Abraham Hans (1882-1939)", gepubliceerd in het tijdschrift "De Vlaamse Gids", 1980, nummer 5, blz. 51-65. A. Hans werd geboren te Sint-Maria-Horebeke op 12 februari 1882 en overleed te Knokke op 6 juli 1939. Vader Hans kon meesterlijk vertellen, zoon Abraham erfde van hem die eigenschap. A. Hans bekwam een studiebeurs en studeerde voor onderwijzer in Noord-Nederland. Nadien behaalde hij aan de Gentse Normalschool de Belgische onderwijzersakte en het diploma van leraar-Nederlands. Hij was achtereenvolgens onderwijzer te Sluiskil in Zeeuws-Vlaanderen, te Roeselare, te Sluis en vanaf 1910 te Antwerpen. Het leerde hem met kinderen omgaan en voor kinderen vertellen. A. Hans was een veelzijdige persoonlijkheid, tevens een bezielend redenaar. Als voordrachtgever voor het Willemsfonds trok hij in alle hoeken van Vlaanderen volle zalen. Hij sprak vlot voor de vuist en bezat een warme stem. Reeds vóór de Eerste Wereldoorlog verwierf A. Hans bekendheid met literair werk. Hij schreef geëngageerde volksromans. Tegelijkertijd schreef de "schoolmeester" A. Hans meerdere werken voor de jeugd. Zijn eerste jeugdroman "Helden zonder zwaard" verscheen in 1907 en handelde over het gevaarvolle zeemansleven. De volksroman "De strandloopster" werd nog in 1972 met succes door dagblad "Het Laatste Nieuws" in een aangepaste vorm heruitgegeven als mengelwerk. A. Hans wilde ook de Vlaamse kinderen het lezen gewoon maken : in 1922, op eenenveertigjarige leeftijd, startte hij met de "Kinderbibliotheek", een gewaagd opzet. Velen herinneren zich nog de titels van de jeugdboeken van A. Hans; het wekt dan ook geen verwondering dat A. Hans heden nog in de harten voortleeft van talrijke, inmiddels vergrijze lezers. Ook door de eigentijdse jeugd verdient hij herontdekt te worden als spiegel van een tijd waarin het huidige Vlaanderen wortelt, als aanvulling van een geschiedenisonderwijs dat aan de eigen grootheden dreigt voorbij te gaan. Maar in het "Jaar van het Kind 1979" werd Abraham Hans, de vruchtbaarste Vlaamse jeugdschrijver, in eigen land vergeten !... Mogen deze enkele lijnen bijdragen tot het gedenken, in bewondering en dankbaarheid, van deze hardwerkende man, een groot Vlaming ! Vermelden wij, volledigheidshalve, dat er sedert 1980 een onuitgegeven licentiaatsverhandeling, voorgelegd aan de Katholieke Universiteit te Leuven in het Academiejear 1979-1980, bestaat. Titel van deze scriptie : "Abraham Hans (1882-1939) : proeve tot een bio-biografie", samengesteld en geschreven door Viviane Van den Dooren. Deze verhandeling werd mogelijk reeds gedeponeerd in de Universiteitsbibliotheek van Leuven (adres : Mgr. Ladeuzeplein, 3000 Leuven) en kan aldaar ter inzage voorgelegd worden.

Emiel SMISSAERT